

Sujungtos bylos C-483/09 ir C-1/10

Baudžiamosios bylos

prieš

Magatte Gueye ir Valentín Salmerón Sánchez

(*Audiencia provincial de Tarragona* prašymai
priimti prejudicinį sprendimą)

„Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose — Pamatinis sprendimas 2001/220/TVR — Nukentėjusiųjų padėtis baudžiamosiose bylose — Baudžiamieji nusižengimai šeimoje — Įpareigojimas kaip papildomą bausmę nustatyti draudimą kaltinamajam prisitarti prie nukentėjusio nuo jo asmens — Bausmių rūšių ir jų dydžio pasirinkimas — Atitiktis minėto pamatinio sprendimo 2, 3 ir 8 straipsniams — Nacionalinė nuostata, kuria draudžiamas tarpininkavimas baudžiamosiose bylose — Atitiktis to paties pamatinio sprendimo 10 straipsniui“

Generalinės advokatės J. Kokott išvada, pateikta 2011 m. gegužės 12 d. . . . I - 8266

2011 m. rugsėjo 15 d. Teisingumo Teismo (ketvirtoji kolegija) sprendimas . . . I - 8286

Sprendimo santrauka

1. *Europos Sąjunga — Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose — Nukentėjusiųjų padėtis baudžiamosiose bylose — Pamatinis sprendimas 2001/220 — Nukentėjusiojo vaidmuo procese*
(*Tarybos pamatinio sprendimo 2001/220 2, 3 ir 8 straipsniai*)

2. *Europos Sąjunga — Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose — Nukentėjusiųjų padėtis baudžiamosiose bylose — Pamatinis sprendimas 2001/220 — Pareiga skatinti tarpininkavimą — Apimtis*
(Tarybos pamatinio sprendimo 2001/220 10 straipsnio 1 dalis)

1. Pamatinio sprendimo 2001/220/TVR dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose 2, 3 ir 8 straipsniai turi būti aiškunami kaip nedraudžiantys skirti privalomos minimalios trukmės draudimo prisiartinti sankcijos, kuri valstybės narės nacionalinėje teisėje numatyta kaip papildoma bausmė, smurtavusiems šeimoje asmenims, nors patys nukentėję nuo jų asmenys prieštarauja tam, kad tokia sankcija būtų taikoma.

Pirma, kalbant apie minėto pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, reikia pažymėti, kad jomis siekiama užtikrinti, jog nukentėjusysis galėtų realiai ir tinkamai dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą, tačiau tai nereikia, kad toks privalomas draudimas prisiartinti negali būti skirtas prieš nukentėjusiojo valią. Antra, ši procesinė teisė būti išklaustam taip, kaip ji suprantama pagal to paties pamatinio sprendimo 3 straipsnio pirmą pastraipą, nesuteikia nukentėjusiesiems jokių teisių nei parenkant bausmių rūšį, nei šių bausmių dydį. Baudžiamąja apsauga nuo smurto šeimoje siekiama ne tik apsaugoti nukentėjusiųjų interesus, bet taip pat ginti bendresnius visuomeninius interesus. Galiausiai 8 straipsnyje reglamentuojama

apsauga, kuria visų pirma siekiama tinkamai apsaugoti nukentėjusįjį nuo baudžiamojo nusižengimo vykdytojo per baudžiamąjį procesą, neturėtų būti suprantama taip, kad valstybės narės taip pat privalo apsaugoti nukentėjusiuosius nuo netiesioginių pasekmių, kurių vėliau gali atsirasti dėl baudžiamųjų nusižengimų vykdytojams nacionalinio teismo paskirtų bausmių.

Be to, įpareigojimas taikyti draudimo prisiartinti priemonę pagal nagrinėjamą materialinę teisę nepatenka į pamatinio sprendimo taikymo sritį.

(žr. 56, 60, 61, 66, 67, 69 ir 70 punktus, rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Pamatinio sprendimo 2001/220 dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose 10 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad, atsižvelgiant į specifinę

baudžiamųjų nusižengimų šeimoje kategoriją, ja valstybėms narėms leidžiama netaikyti tarpininkavimo visose baudžiamosiose bylose dėl tokių nusižengimų.

tiksliui pasiekti, pamatinio sprendimo 10 straipsnio 1 dalyje valstybės narės įpareigojamos skatinti tarpininkavimą baudžiamosiose bylose dėl nusikaltimų, kuriuos jos laiko tinkamais tokiai priemonei taikyti, todėl nusikaltimų, kurių atveju taikomas tarpininkavimas, pasirinkimas priklauso valstybių narių diskrecijai.

Šiuo klausimu reikia pažymėti, jog, be to, kad ES 34 straipsnio 2 dalyje leista nacionalinėms valdžios institucijoms savo nuožiūra pasirinkti formą ir priemones, skirtas pamatinių sprendimų

(žr. 72, 76 punktus, rezoliucinės dalies
2 punktą)